

تا دل‌تان

بخواهد مقاله
تولید کرده‌ایمالبرت بفریان
اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران

کم‌و کیف فعالیت‌های پژوهشی در هر کشوری یکی از شاخص‌های محوری توسعه به‌شمار می‌رود. این گزاره اهمیت گسترش فرهنگ پژوهش در سطح جامعه و مدیران دولتی و غیردولتی را نشان می‌دهد. اگر به تعداد و کیفیت پژوهش‌ها در کشورهای توسعه‌یافته نگاهی بیندازیم درمی‌یابیم که رابطه معناداری بین قدرت و استقلال ملی آن جوامع با فعالیت‌های پژوهشی در فضای آکادمیک و علمی وجود دارد. از همین رو می‌توان گفت پژوهش یکی از اصلی‌ترین شاخص‌های توسعه‌یافتگی ملل به‌شمار می‌رود؛ برای مثال اغلب کشورهای موفق صنعتی، در فهرست گسترش فعالیت‌های پژوهشی جایگاه بسیار خوبی را به خود اختصاص داده‌اند. یکسری مدل‌ها در حوزه مدیریت کلان اقتصادی وجود دارد که اغلب اقتصادهای بزرگ جهان در چارچوب این مدل‌ها کار می‌کنند اما من در زمینه اقتصاد ایران چنین امری را نمی‌بینم. ابزارهایی در سیاست‌گذاری هم وجود دارد که می‌تواند به اجرای این مدل‌ها در اقتصاد کمک کند که مستلزم مطالعه، استمرار و بکارگیری است.

برای مثال وقتی بانک مرکزی می‌گوید نرخ ۲۲ درصد را برای تورم در نظر گرفته یا نرخ ارز را تعیین می‌کند، بر چه پایه‌ای چنین نرخ‌هایی تعیین می‌شوند؟ باید مشخص شود که این محاسبات براساس تک‌معادله است یا معادلاتی را شامل می‌شود که کل اقتصاد را شبیه‌سازی می‌کند؟ برای اینکه سیاست‌گذاری‌های اقتصادی در حوزه‌های مختلف، علمی و اصولی باشد باید در تمام موارد براساس نتایج تحقیقات دقیق و گسترده تصمیم‌گیری شود، اما به‌نظر نمی‌رسد نهادهای مدیریتی اقتصاد در ایران با تکیه بر چنین روش‌هایی اقدام به تعیین خط‌مشی عملیاتی کنند. در دوره‌ای ابزارها و امکانات تحقیقاتی خوبی در اختیار بانک مرکزی بود. الان مطلع نیستم که آیا هنوز هم چنین امکانی وجود دارد یا خیر؟ اما در همان زمان هم باوجود این امکانات گسترده، از آنها استفاده‌ای نمی‌شد. دلایلش هم این است که مدیران اقتصادی به‌جای اینکه به فکر اتخاذ تصمیمات اصولی و علمی باشند، به‌نوعی عمل می‌کنند که جناح یا دسته سیاسی متبوع‌شان متضرر نشود. تا دل‌تان بخواهد مقاله تولید می‌کنیم؛ مقاله‌هایی که عملاً هیچ بازدهی محسوسی ندارند و بر گرفته از تمرینات ذهنی پژوهش‌های خارجی هستند؛ اما اینکه فکر کنید از این مقالات نتیجه‌ای می‌شود یا در عرصه عملیاتی به آنها رجوع می‌شود سخت در اشتباهید. برای مثال وقتی رساله‌ای ارائه می‌شود باید با این هدف تولید و ارائه شود که دردی از هزاران درد کشور دوا کند اما اصلاً دانشجوی دکتری ما حس پیگیری ندارد، حتی نمی‌داند که به چه نتیجه‌ای دست پیدا کرده و نتیجه رساله‌اش چیست؟ از همین رو است که معتمد ما به‌جای تولید علم، فقط مقاله تولید کرده‌ایم که هیچ تاثیری در عمل نداشته و متأسفانه ابزاری هم برای مدیریت علمی اقتصاد ایجاد نکرده‌ایم. البته این مسئله فقط محدود به اقتصاد نمی‌شود، بلکه تمام حوزه‌های مدیریتی کلان کشور ما دچار این مشکل است. ما فقط به فکر این هستیم که اساتید ارتقای درجه پیدا کنند یا بودجه پژوهشی پروپیمان نصب دانشکده‌ها شود، وگرنه فقط به لحاظ کمی و تعداد مقالات رشد داشته‌ایم و متأسفانه نمود عملی این مقالات را نمی‌بینیم.

یکی از دلایل این نقیصه نیز بی کیفیت بودن این دست به‌اصطلاح پژوهش‌هاست که مدام تولید می‌شوند اما خروجی مشخصی ندارند. اصلاً باید رساله‌های مدینه‌های مثل اقتصاد، حسابداری و مدیریت توسط سیاست‌گذاران کلان کشور هدایت شود؛ برای مثال بانک مرکزی باید از دانشگاه‌ها درخواست کند که در فلان موضوع اقدام به پژوهش و رساله‌ها را کانالیزه کنند تا بانک مرکزی بتواند با اتکا به نتایج این تحقیقات اقدام به تعیین خط‌مشی کند، اما می‌بینیم که مدیران بانک مرکزی یا وزارت اقتصاد اصلاً چنین دغدغه‌هایی ندارند و حتی بسیاری از اینها مشکلات را هم نمی‌شناسند! در چنین وضعیتی چطور می‌توان از دانشجو انتظار داشت که در جهتی حرکت کند که نتیجه تحقیقاتش به درد کشور بخورد و باری از دوش نظام اقتصادی ما بردارد؟

شرط
محیط‌زیست
برای تولید
محدود و انت
نیسان

سهند ینانلو

editor@smtnews.ir

رضا
حسن‌هراتی:
اعتباراتی‌که
برای تهیه
تجهیزات
اطفای‌حریق
پیش‌بینی
می‌شود بسیار
ناچیز استامید سجادیان:
با سرد شدن
هوا مدیران نیز
سرد می‌شوند و
تا فصل گرما هیچ
پیگیری انجام
نمی‌شود تا از
روی دادن این
دست‌انگشت‌ها
جلوگیری شود

گزارش روز

editor@smtnews.ir

می‌کند اما این موضوع ارتباطی به سازمان محیط‌زیست ندارد. اشجعی در عین حال، تولید وانت‌های زامیا را مشروط اعلام کرد و گفت: تولید و شماره‌گذاری خودرو وانت‌های زامیا به‌دلیل نداشتن تأییدیه‌های استاندارد زیست‌محیطی یورو ۵ باید متوقف شود و ما نیز این موضوع را به مسئولان کارخانه اعلام کرده‌ایم. وی ادامه داد: با توجه به اینکه تولید خودروها در سال جاری با استاندارد یورو ۵ اجباری شده بود، کارخانه نتوانسته بود تولید این محصول، تأییدیه‌های استاندارد یورو ۵ دریافت کند.

دبیر کمیته فنی صدور مجوزهای زیست‌محیطی سازمان حفاظت محیط‌زیست تحویل ندادن خودرو به مشتریان از سوی کارخانه به‌دلیل نداشتن مجوزهای زیست‌محیطی را رد و اظهار کرد: ما در سازمان محیط‌زیست، مجوز تولید وانت‌های زامیا را ۱۷ آذر امسال صادر کرده‌ایم و مشکلی از لحاظ تولید برای کارخانه وجود ندارد. وی افزود: نکته‌ای که از سوی کارخانه مبنی بر تحویل ندادن خودرو به بهانه نداشتن مجوزهای زیست‌محیطی به خریداران مطرح شده، صحت ندارد، ظاهر کارخانه در مسیر فروش و تحویل محصول به خریداران سنگاندازی

مجموعه زیست‌محیطی سازمان حفاظت محیط‌زیست تحویل ندادن خودرو به مشتریان از سوی کارخانه به‌دلیل نداشتن مجوزهای زیست‌محیطی را رد و اظهار کرد: ما در سازمان محیط‌زیست، مجوز تولید وانت‌های زامیا را ۱۷ آذر امسال صادر کرده‌ایم و مشکلی از لحاظ تولید برای کارخانه وجود ندارد. وی افزود: نکته‌ای که از سوی کارخانه مبنی بر تحویل ندادن خودرو به بهانه نداشتن مجوزهای زیست‌محیطی به خریداران مطرح شده، صحت ندارد، ظاهر کارخانه در مسیر فروش و تحویل محصول به خریداران سنگاندازی

چرا آتش‌سوزی در جنگل‌های کشور تمامی ندارد؟

دامن جنگل را به آتش سپرده‌ایم

طبق آماري که در رسانه‌های رسمی کشور منتشر شده در طول یک دهه اخیر بیش از ۱۴۰ هزار هکتار از جنگل‌ها و مراتع کشور در بین شعله‌های آتش، سوخته است. هزینه مستقیم این سلسله فجایع غمبار تا امروز حدود ۱۶۹ هزار میلیارد تومان بوده که نشان‌دهنده وارد آمدن خسارتی سنگین و جبران‌ناپذیر به منابع طبیعی ایران است. اما این اعداد و ارقام زمانی باعث نگرانی می‌شوند که بدانیم عوامل انسانی عامل اصلی وقوع ۹۰ درصد این فجایع بوده‌اند! کارشناسان معتقدند این مسئله نشانگر نوعی خودزنی ملی است و نمی‌توان دولت را تنها مقصر آن جلوه داد، چراکه در وقوع بخش اعظم این حوادث مردم عمداً یا سهواً دخیل هستند. البته صاحب‌نظران بر این باورند که در بسیاری از موارد بی‌تدبیری مسئولان دولتی و حاکمیتی باعث بروز واکنش‌های تقابلی مردم شده است. برای مثال گفته می‌شود در برخی از موارد مردم محلی به‌دلیل اختلافات ارضی با نهادهای حاکمیتی به لجبازی روی آورده و آتش بر جان طبیعت می‌اندازند و لطمه بزرگی به منافع ملی وارد می‌کنند. سازمان‌های ذی‌ربط نیز بارها از کمیود منابع برای پیشگیری یا مقابله با این‌گونه اتفاقات خیر داده‌اند و حتی در مواردی شنیده می‌شود که همان بودجه ناچیز هم به نهادهای محیط‌زیستی پرداخت نمی‌شود! کارشناسان و فعالان محیط‌زیست معتقدند اگر چنین وضعیتی ادامه پیدا کند باید انتظار اتفاقات بسیار ناگوارتری را بکشیم که هر یک می‌تواند بحرانی به‌مراتب بزرگ‌تر و مخرب‌تر را باعث شود.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس

بین ۴۰۰ میلیون هکتار از جنگل‌ها و مراتع دنیا بر اثر آتش‌سوزی از بین می‌روند و ایران نیز تا سال ۲۰۰۷، سالانه ۶۵۰۰ هکتار از جنگل‌های خود را در آتش از دست داده است، اما نگران‌کننده‌تر آن است که این آمار در طول سال‌های اخیر افزایش ۲ برابری داشته؛ به‌طوری‌که طبق آمار ۲۰ سال اخیر سازمان جنگل‌ها، ۳۰ هزار فقره حریق در جنگل‌ها و مراتع رخ زخ داده که منجر به سوختن بیش از ۲۸۰ هزار هکتار از سطح جنگل‌ها و مراتع شده است. بدین ترتیب، ایران سالانه ۱۴ هزار هکتار از جنگل‌ها و مراتع خود را تنها در آتش‌سوزی‌ها از دست داده است.

بودجه ناچیز سازمان محیط‌زیست

وقوع چنین اتفاقاتی هم ما و هم سازمان حفاظت از جنگل‌ها و مراتع درخواست کمک می‌کنند و باتوجه به اینکه بیش از ۷۰ درصد جنگل‌ها زیر نظر سازمان حفاظت از جنگل‌ها است معمولاً کمک‌های درخواستی سازمان حفاظت محیط‌زیست با تاخیر ارسال می‌شود، این در حالی است که سازمان محیط‌زیست راساً دارای امکاناتی مانند بالگرد یا هواپیما نیست تا بتواند مستقیماً و بلافاصله برای کمک‌رسانی اقدام کند. حسن‌هراتی در پایان خاطر نشان کرد: برای استفاده از امکاناتی که گفته شد نیز هزینه‌هایی باید به وزارت دفاع پرداخت می‌شد که خوشبختانه این کار انجام شده تا هزینه سوخت، بیمه، خلبان‌ها و هزینه تجهیزات نیز تأمین شود و ما از این پس می‌توانیم بدون مشکل از این نهادها کمک بگیریم.

۱۰ درصد آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌ها و مراتع کشور توسط عوامل طبیعی مانند برخورد صاعقه و آذرخش و خودسوزی جنگل‌ها بر اثر وزش بادهای گرم به‌وقوع پیوسته، اما بیش از ۹۰ درصد آتش‌سوزی‌ها توسط عامل انسانی در رویشگاه‌های طبیعی ایجاد شده است. اختلافات یا تبدیل جنگل به مرتع به‌منظور تأمین علوفه بیشتر برای چرای دام و تهیه و فروش زغال به‌ویژه در جنگل‌های مناطق مرزی و همچنین برافروختن آتش با انگیزه گسترش ارضی کشاورزی عامل ۹۰ درصد آتش‌سوزی‌های جنگلی اعلام شده است. براساس آمار سازمان جهانی فائو، سالانه

در هر یک از موارد ذکر شده طرحی ارائه می‌شود که اعتباری برای انجام آن پیش‌بینی می‌شود اما در این زمینه شنیداً محدودیت اعتبار داریم و مبالغ قابل‌ملاحظه‌ای برای پیاده‌سازی این طرح‌ها اختصاص داده نمی‌شود. اعتباراتی که برای تهیه تجهیزات اطفای حریق پیش‌بینی می‌شود بسیار ناچیز است و بخشی از این اعتبارات نیز به دستگاه‌های مسئول مانند وزارت دفاع داده می‌شوند و عملاً در اختیار سازمان محیط‌زیست قرار نمی‌گیرند. برای مثال اعتباری ۱۵ میلیارد تومانی به‌منظور پشتیبانی هوایی اطفای حریق به وزارت دفاع پرداخت شده تا هرگاه نیاز به بالگرد

رضا حسن‌هراتی، رئیس گروه برنامه‌ریزی، حفاظت و پشتیبانی دفتر زیستگاه‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست در گفت‌وگو با **سهند ینانلو** بیان کرد: بودجه سازمان محیط‌زیست به دو بخش جاری و عمرانی تقسیم می‌شود. وی در ادامه افزود: در بخش حفاظت که اطفای حریق را نیز شامل می‌شود، براساس قانون مدیریت بحران که در سال ۹۸ به تصویب رسیده عمل می‌شود. اگر مشکلی در مناطق چهارگانه تحت‌مدیریت سازمان حفاظت محیط‌زیست (پارک‌های ملی، مناطق حفاظت‌شده، پناهگاه حیات‌وحش و آثار طبیعی ملی) رخ دهد ما موظفیم که براساس قانون مدیریت بحران برای اطفای حریق اقدام کنیم. حسن‌هراتی با اشاره به محدودیت‌های مالی سازمان محیط‌زیست، عنوان کرد:

ما سیاهی لشکر سازمان‌ها هستیم

جلوگیری شود. کسی به فکر پیشگیری نیست و به‌نظر می‌رسد برنامه‌ای برای جلوگیری از وقوع این فجایع وجود ندارد؛ برای مثال در بخش‌هایی که عامل انسانی باعث ایجاد آتش‌سوزی بوده باید گفت‌وگویی بین مسئولان و مردم محلی شکل بگیرد تا بتوانند با یکدیگر مشکلات را حل کنند که کار به جاهای باریک نکشد و شخصی اقدام به سوزاندن درختان نکند و ما شاهد فاجعه دیگری نباشیم. همانطور که پیش‌تر نیز گفته شد انتظار می‌رود با زمین‌خواران و قاچاقچیان نیز برخورد شود که به این سادگی دست به سوزاندن و از بین بردن جنگل‌ها نزنند. البته بیشترین مسئولیت در این زمینه با سازمان حفاظت از جنگل‌ها است و سازمان محیط‌زیست سهم کمتری دارد، اما در هر حال انتظار می‌رود همه نهادهای ذی‌ربط برای جلوگیری از وقوع این دست‌انگشت‌ها دست به کار شوند.

سخن پایانی...

چندی پیش انتشار خبر در گذشت ۳ فعال محیط‌زیستی کرد در میان شعله‌های آتش، دل میلیون‌ها ایرانی را به درد آورد و خانواده حامیان طبیعت در کشورمان را داغدار کرد، اما متأسفانه این تراژدی نخستین و آخرین مورد از بربر شدن شهروندان مسئول و دلسوزی که برای نجات منابع طبیعی ایران خود را معرض خطر قرار می‌دهند، نیست. سازمان‌های ذی‌ربط نیز به‌دلیل محدودیت شدید و عجیب منابع مالی امکان حمایت و تجهیز سازمان‌های مردم‌نهاد و داوطلبان را ندارند؛ همین رو انتظار می‌رود مقامات بالادستی با جدیت درصدد رسیدگی به مشکلات برآمده و با کمک گرفتن از تجارب سایر کشورها سعی در نجات منابع طبیعی و همچنین تقویت ظرفیت‌های اجتماعی نیروهای حامی محیط‌زیست کنند؛ در غیر این صورت باید منتظر انفجار بمبی زیست‌محیطی در دل سرزمین کهن ایران باشیم؛ ایرانی که مردمانش به سازگاری با طبیعت شهره عالم بوده‌اند!

کردستان به **سهند ینانلو** گفت: هر اتفاقی برای فعالان محیط‌زیستی پیش بیاید، مسئولیتش بر عهده خودشان است و سازمان‌های دولتی هیچ مسئولیتی در این زمینه نمی‌پذیرند. اخیراً در کردستان ۳ تن از فعالان محیط‌زیست طی عملیات اطفای حریق جنگل‌ها دچار سانحه شده و جان خود را از دست دادند اما هیچ کسی مسئولیت این اتفاق هولناک را نپذیرفت. در استان‌های گلستان، چهارمحال و بختیاری، کردستان، سمنان و قم نیز مشابه این فجایع را شاهد بوده‌ایم اما متأسفانه رسیدگی ازسوی مسئولان انجام نمی‌شود. وی ادامه داد: حتی تجهیزات لازم برای خاموش کردن آتش را هم خودمان فراهم می‌کنیم و سازمان محیط‌زیست یا سازمان حفاظت از جنگل‌ها امکاناتی در اختیار فعالان محیط‌زیستی و داوطلبان قرار نمی‌دهند. حتی آموزش‌های ابتدایی و اولیه هم به داوطلبان داده نمی‌شود. در واقع فعالان به امان خدا رها شده‌اند و فقط باید شناس یارشان باشد تا مشکلی برای‌شان پیش نیاید. ما فقط از روی علاقه و عشقی که به طبیعت داریم خطر را می‌پذیریم، وگرنه هیچ حمایت و رسیدگی ازسوی مراجع ذی‌ربط انجام نمی‌شود. همانطور که گفتم ما را به‌عنوان سیاهی‌لشکر جلو می‌فرستند. هزینه و مسئولیتی هم متوجه سازمان‌ها و نهادهای نیست باز هم تاکی می‌کنم اگر علاقه داوطلبان و فعالان محیط‌زیستی نبود هیچ کس از بین مردم عادی برای خاموش کردن این آتش‌ها دست به کار نمی‌شد. باید سازمان‌های مردم‌نهاد (NGO) را تقویت کنند تا در چنین روزهایی به کمک نهادهای دولتی بیایند اما متأسفانه هیچ حمایتی از تشکل‌ها و NGO ها نیز انجام نمی‌شود.

محیط‌زیستی چیست؟
خواستار سازمان‌های مردم‌نهاد

سجادیان در پایان با تأکید بر لزوم سازماندهی نهادهای مربوطه برای پیشگیری از وقوع آتش‌سوزی در جنگل‌ها، عنوان کرد: اصلی‌ترین درخواست ما تشکیل کار گروه‌های تخصصی است که به داوطلبان و فعالان آموزش‌های صحیح و اصولی مواجهه با حریق را بدهند، اما با سرد شدن هوا مدیران نیز سرد می‌شوند و تا فصل گرما هیچ پیگیری انجام نمی‌شود تا از روی دادن این دست‌انگشت‌ها

بازارها می‌فروشند. مشکلات اقتصادی موجود نیز این امر را تشدید کرده و باعث شده مردم از سر ناچاری و فقر به فروش زغال و چوب بلوط روی بیاورند. این مسئله یکی از مهم‌ترین دلایل بروز فجایع دردناک در جنگل‌های زاگرس است که چاره‌ای جز ایجاد اشتغال و بهبود وضعیت معیشتی مردم برای آن وجود ندارد. این فعال محیط‌زیست در استان کهگیلویه و بویراحمد با اشاره به معضل زمین‌خواری، به **سهند ینانلو** گفت: متأسفانه فعالیت زمین‌خواران نیز این مشکل را تشدید می‌کند؛ برای مثال در یاسوج بارها دیده‌ایم که زمین‌خواران تعداد زیادی از درختان را آتش می‌زنند تا اراضی مربوطه را تصاحب کنند. آخرین مورد آن نیز چند وقت قبل در مرکز استان کهگیلویه و بویراحمد رخ داد. فردی در این شهر ۱۳۰ درخت بلوط را قطع کرد تا زمین آن را به تصاحب خود درآورد. این مشکل در مناطقی که ارزش زمین نسبتاً بالاست رخ می‌دهد، البته در حاشیه شهرها نیز شاهد فعالیت این عده سودجو هستیم. از زمانی که یاسوج مرکز استان شده این‌گونه اقدامات بسیار بیشتر شده، مهاجرت به یاسوج شدیداً افزایش یافته و از آنجایی که شهر در دل جنگل‌های بلوط قرار گرفته گسترش آن باعث قطع درختان شده است.

فعالان را به امان خدا رها کرده‌اند!

دبیر شبکه‌های محیط‌زیستی و منابع طبیعی استان کهگیلویه و بویراحمد با انتقاد از رویکرد مسئولان دولتی و حاکمیت نسبت به بی‌اعتنایی به مشکلات فعالان محیط‌زیستی، تصریح کرد: فعالان محیط‌زیست عملاً تبدیل به سیاهی‌لشکر سازمان‌ها و ادارات شده‌اند. مکرراً پیش آمده که مصدوم و مجروح شده‌ایم اما هیچ کس پیگیری نمی‌کند، حتی مسئولان. زمانی گفته می‌شد فعالان محیط‌زیست و داوطلبان می‌توانند از بیمه «بی‌نام» استفاده کنند اما آن هم دوندگی‌های زیادی دارد و باید وقت و هزینه زیادی کرای تا بالاخره بخش‌اندکی از هزینه‌های درمانی را گرفت. شخصاً در یکی از همین آتش‌سوزی‌ها دچار کشیدگی عضله شدم و هیچ‌یک از مسئولان برای درمان کمکی به ما نکردند. سجادیان با یادآوری در گذشت فعالان محیط‌زیستی در استان

امید سجادیان، دبیر شبکه‌های محیط‌زیستی و منابع طبیعی استان کهگیلویه و بویراحمد در گفت‌وگو با **سهند ینانلو** به دلیل آتش‌سوزی‌های اخیر اشاره کرد و گفت: آتش‌سوزی جنگل‌ها به دلایل زیادی اتفاق می‌افتد. بارها شنیده‌ایم که در فصل گرما آتش‌سوزی ایجاد می‌شود اما دلایل مختلفی می‌تواند باعث بروز این مشکل شود؛ برای مثال در مناطق توریستی به‌دلیل رعایت نکردن گردشگران ممکن است آتش‌سوزی کوچکی ایجاد شود اما در نهایت منطقه وسیعی را درگیر کند.

دلایل آتش‌سوزی جنگل‌ها

سجادیان با اشاره به اختلافات ارضی بین مردم و نهادهای دولتی و حاکمیتی، عنوان کرد: یکی دیگر از دلایل بروز این مشکل اختلافاتی است که بین مردم و دولت بر سر مالکیت اراضی وجود دارد که متأسفانه در برخی موارد به‌علت بی‌اعتمادی موجود بین مردم و بومی و نهادهای دولتی، شاهد آتش‌سوزی زدن بخش‌هایی از اراضی مورد مناقشه توسط مردم محلی هستیم که ممکن است باعث ایجاد حریق بزرگی در جنگل‌ها شود. اگر گفت‌وگویی بین مردم و دولت شکل بگیرد، به‌راحتی می‌توان از وقوع چنین فجایعی جلوگیری کرد، اما شوربختانه چنین اتفاقی رخ نمی‌دهد و خواسته‌های مردم شنیده نمی‌شود. در استان‌هایی مانند کهگیلویه و بویراحمد نیز به‌دلیل فقر شدید و وضعیت معیشتی سختی که مردم با آن مواجهند شاهد لج و لجبازی محلی‌ها با مسئولان و ادارات دولتی هستیم که در نهایت تاوان آن را جنگل‌ها پس می‌دهند. حتی در مواردی هم که مردم در ایجاد حریق دخیل نبوده‌اند، به‌دلیل همان بی‌اعتمادی موجود، مردم برای خاموش کردن آتش هیچ مشارکتی نمی‌کنند! وی افزود: اختلافات بین محلی‌ها نیز یکی دیگر از علل ایجاد آتش‌سوزی در جنگل‌ها است؛ برای مثال گفته می‌شود آتش‌سوزی «خابیز» به‌دلیل اختلاف بین دو دامدار ایجاد شده است. این فعال محیط‌زیست در ادامه به حضور قاچاقچیان در برخی استان‌ها اشاره و بیان کرد: مسئله دیگر قاچاق چوب و زغال است؛ برای مثال در جنگل‌های بلوط شاهد حضور قاچاقچیان هستیم که به‌دلیل مرغوبیت زغال بلوط اقدام به آتش زدن جنگل‌ها می‌کنند، سپس در درختان آتش گرفته را قطع کرده و در